

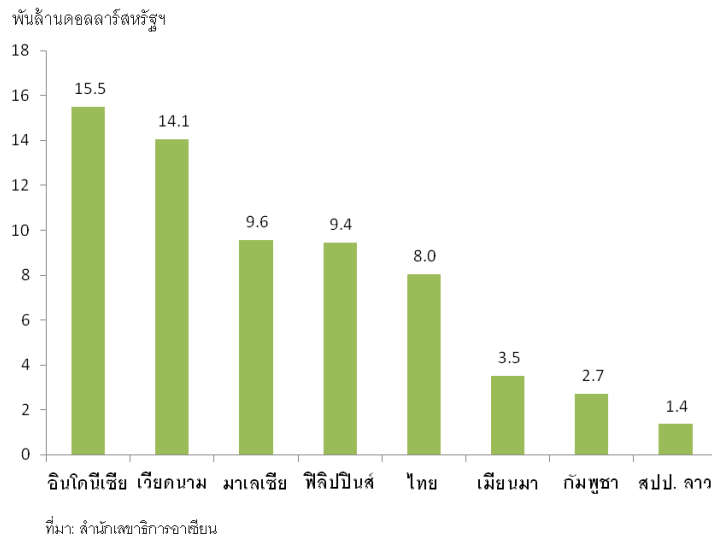
การก้าวเข้ามามีบทบาทในห่วงโซ่อุปทานโลกของ ประเทศเพื่อนบ้าน...จับตาคัดอุตสาหกรรมไทย

▶ ประเด็นสำคัญ

- ไทยมีแนวโน้มที่จะสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันและถูกแทนที่ด้วยประเทศเกิดใหม่ เช่น เวียดนาม เนื่องจากไทยไม่สามารถแข่งขันทางด้านต้นทุนค่าแรงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ขณะที่อุตสาหกรรมที่ไทยยังคงรักษาความสามารถทางการแข่งขันไว้ได้ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมอาหาร และเครื่องดื่ม ก็มีแนวโน้มที่จะเผชิญความท้าทายมากขึ้น ท่ามกลางการแข่งขันที่สูงขึ้นกับประเทศเกิดใหม่ต่างๆ
- ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า กลยุทธ์ที่ไทยควรดำเนินต่อไปในอนาคตคือไทยควรมุ่งเน้นยกระดับตนเองและเพิ่มศักยภาพการผลิตในอุตสาหกรรมใหม่ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เพื่อให้ไทยยังสามารถแข่งขันในเวทีโลกและชิงห่างเวียดนามได้ อีกทั้งไทยควรเร่งปิดช่องว่างในเรื่องแรงงานทักษะสูงและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ รวมถึงเร่งเดินหน้าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายต่างๆ ซึ่งหากไทยไม่สามารถยกระดับตนเองได้เท่าที่ควร ไทยก็อาจจะติดกับดักอยู่ที่เดิม และเผชิญการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นกับเวียดนามและประเทศเกิดใหม่อื่นๆ ซึ่งจะส่งผลให้ภาคการผลิตและภาคการส่งออกของไทยชะลอตัวลงไปเรื่อยๆ และมีแนวโน้มที่จะติดกับดักอยู่ในอัตราการขยายตัวที่ต่ำต่อไป

ท่ามกลางแนวโน้มมาตรการกีดกันทางการค้าในปัจจุบัน ผู้ประกอบการต่างพิจารณาย้ายฐานการผลิตมากขึ้น ไทยมีแนวโน้มที่จะได้รับานิสงค์จากการย้ายฐานการผลิตจากจีนมายังไทยเพื่อเลี่ยงมาตรการภาษี โดยเห็นได้จากที่ยอดขอรับส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2562 มีจำนวนถึง 758 โครงการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี แม้ว่าหลายบริษัทจะมีการย้ายฐานการผลิตมายังไทยเพิ่มขึ้น แต่บริษัทจำนวนมากเลือกที่จะไปตั้งฐานการผลิตในประเทศอื่น ๆ เช่น เวียดนาม แทนที่ไทย ขณะที่หลายบริษัทมีแนวโน้มที่จะย้ายฐานการผลิตจากไทยไปยังประเทศอื่น ๆ เช่น บริษัทเครื่องใช้ไฟฟ้าสัญชาติญี่ปุ่นมีแผนที่จะย้ายฐานการผลิตเครื่องซักผ้าจากไทยไปยังอินโดนีเซีย ทั้งนี้ หากพิจารณามูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของไทยอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไทยสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันให้กับประเทศอื่นๆ

มูลค่าเฉลี่ยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศปี 2016-2018

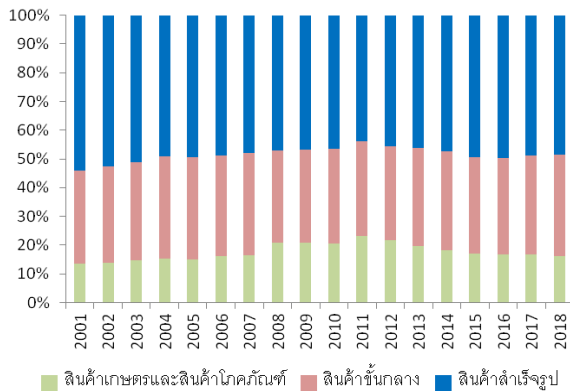

ทั้งนี้ ห่วงโซ่อุปทานโลกนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เนื่องด้วยปัจจัยต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ต้นทุนและศักยภาพในการผลิตของแต่ละประเทศ ซึ่งมาตรการกีดกันทางการค้า รวมถึงเทคโนโลยีและดิสรักชันต่างๆ จะยิ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในห่วงโซ่อุปทานมากขึ้นและรวดเร็วยิ่งขึ้น ท่ามกลางแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของห่วงโซ่อุปทานโลกในปัจจุบัน ไทยมีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบอย่างมากจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น ทั้งผลกระทบทางตรงต่อการส่งออก รวมถึงผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจโดยรวม ซึ่งหากไทยไม่สามารถรักษาความสามารถทางการแข่งขัน จะก่อให้เกิดการย้ายฐานการผลิตจากไทยไปยังประเทศอื่นมากขึ้น ส่งผลให้ไทยสูญเสียบทบาทในห่วงโซ่อุปทานโลกและส่งผลกระทบต่อการส่งออกที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนหลักทางเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบัน

จากการศึกษาโครงสร้างสินค้าส่งออกของไทย พบว่าไทยยังพึ่งพาการส่งออกสินค้าเกษตรและสินค้าโภคภัณฑ์ค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ เช่น เวียดนาม ที่มีสัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรและสินค้าโภคภัณฑ์ลดลงอย่างมาก จนเหลือต่ำกว่าร้อยละ 5 ในปี 2018 ซึ่งสินค้าเกษตรและสินค้าโภคภัณฑ์เหล่านี้โดยมากมีมูลค่าเพิ่มไม่สูงนัก แสดงให้เห็นว่าไทยยังไม่สามารถยกระดับมูลค่าเพิ่มได้เท่าที่ควร ในขณะที่การส่งออกสินค้าขั้นกลางและสินค้าสำเร็จรูปของไทยค่อนข้างทรงตัว โดยมูลค่าการส่งออกเติบโตเพียงร้อยละ 2.6 และ 2.8 ต่อปีตามลำดับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ในทางตรงกันข้ามการส่งออกสินค้าขั้นกลางและสินค้าสำเร็จรูปของเวียดนามกลับขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยมูลค่าการส่งออกเติบโตถึงร้อยละ 25.3 และ 17.1 ต่อปีตามลำดับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าเวียดนามได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการค้าโลกและในห่วงโซ่อุปทานโลก ในขณะที่บทบาทของไทยนั้นมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ และถูกแทนที่ด้วยประเทศเกิดใหม่ (Frontier economies) อย่างเวียดนาม ซึ่งการที่ไทยไม่สามารถยกระดับมูลค่าเพิ่มได้เท่าที่ควรและสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันให้กับประเทศอื่นๆ จะส่งผลให้การส่งออกของไทยมีแนวโน้มที่จะเติบโตในอัตราที่ช้าลงอย่างต่อเนื่อง

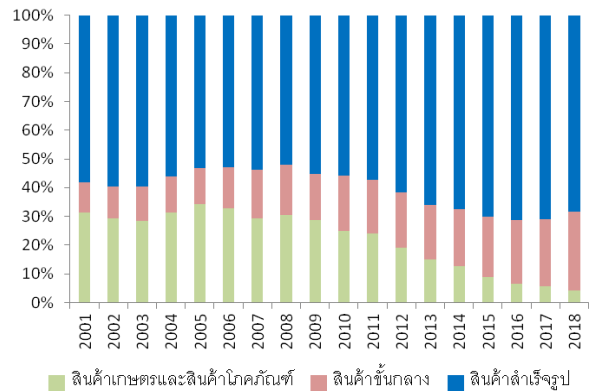
บริการทุกระดับประทับใจ

โครงสร้างสินค้าส่งออกของไทย

ที่มา: Trademap และศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

โครงสร้างสินค้าส่งออกของเวียดนาม

ทั้งนี้ หากพิจารณารายอุตสาหกรรม จะสามารถแบ่งอุตสาหกรรมของไทยในปัจจุบันตามความสามารถทางการแข่งขันได้ดังต่อไปนี้

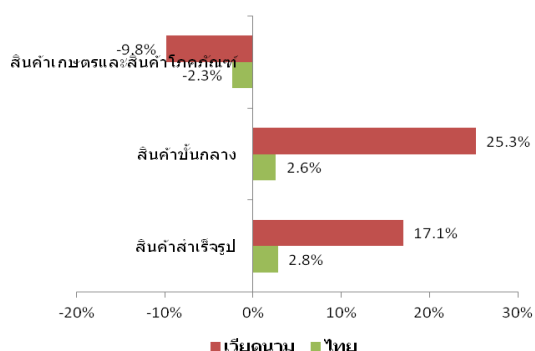
1. อุตสาหกรรมที่ไทยไม่สามารถแข่งขันกับเวียดนามและประเทศเกิดใหม่อื่นๆ ได้ ได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกถาวรร้อยละ 20-30 ของการส่งออกไทยทั้งหมดในปัจจุบัน โดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย มองว่า อุตสาหกรรมเหล่านี้ต่างมีลักษณะที่คล้ายกันคือ อุตสาหกรรมเหล่านี้ของไทยอยู่ในตำแหน่งที่ค่อนข้างปลายน้ำหรือมีมูลค่าเพิ่มไม่สูงนัก และมีกระบวนการผลิตที่ใช้แรงงานเข้มข้น (Labor intensive) เป็นหลัก ส่งผลให้มีการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีค่าแรงที่ถูกกว่า เช่น เวียดนาม กัมพูชา และฟิลิปปินส์ ได้โดยง่าย เนื่องจากต้นทุนจม (Sunk cost) ไม่สูงนัก อีกทั้งที่ผ่านมาไทยไม่สามารถยกระดับห่วงโซ่อุปทาน (Moving up the value chain) ได้เท่าที่ควร ทำให้ไทยไม่มีศักยภาพที่จะรองรับการผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงได้ ส่งผลให้ไทยไม่ถูกเลือกในการเป็นฐานการผลิตสินค้าบางประเภท นอกจากนี้ ไทยพึ่งพาการลงทุนจากญี่ปุ่นเป็นส่วนใหญ่และมีความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานกับญี่ปุ่นค่อนข้างมาก ซึ่งการพัฒนาเทคโนโลยีของญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะปรับตัวช้ากว่าประเทศผู้นำด้านเทคโนโลยีอื่นๆ ส่งผลกระทบให้ไทยไม่สามารถยกระดับเทคโนโลยีได้เท่าที่ควรและมีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานโลกลดลงตามไปด้วย ทั้งนี้ เมื่อมองไปในอนาคต ไทยมีแนวโน้มที่จะถูกแย่งตลาดและถูกลดทอนบทบาทในห่วงโซ่อุปทานโลกของอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้อุตสาหกรรมเหล่านี้ของไทยอาจมีมูลค่าการส่งออกและมีห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศลดลงเรื่อยๆ จนอาจหายไปในอนาคต
2. อุตสาหกรรมที่ไทยยังสามารถรักษาความสามารถทางการแข่งขันไว้ได้ ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม โดยอุตสาหกรรมยานยนต์ และอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ของไทย ต่างมีลักษณะเฉพาะคือมีการยกระดับห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศให้สูงขึ้น (Moving up the value chain) และมีห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศค่อนข้างยาว รวมถึงมีฐานการผลิตที่แข็งแกร่งจนก่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด (Economies of Scale) ส่งผลให้เกิดความไม่คุ้มทุน หากจะย้ายฐานการผลิตจากไทยไปยังประเทศอื่นๆ นอกจากนี้ ไทยถือว่ามีศักยภาพในการผลิต

บริการทุกระดับประทับใจ

ในอุตสาหกรรมเหล่านี้ค่อนข้างสูงเนื่องจากมีความพร้อมทางเทคโนโลยีและเครื่องจักรกลมากกว่าหลายประเทศ อีกทั้ง เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ไทยมีตลาดขนาดใหญ่ที่จะรองรับสินค้าชั้นปลายน้ำของอุตสาหกรรมเหล่านี้ สำหรับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของไทยมีแนวโน้มที่จะเติบโตได้ดี เนื่องจากไทยถือว่าเป็นประเทศที่มีทรัพยากรอยู่แต่เดิม ส่งผลให้ไทยมีห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศค่อนข้างแข็งแกร่ง นอกจากนี้ อาหารและเครื่องดื่มบางประเภทมีความหลากหลายตามท้องที่ ความแตกต่างด้านผลิตภัณฑ์นี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สินค้าไทยสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ และไม่ถูกแทนที่ด้วยสินค้าจากประเทศอื่น ๆ มากเท่าใดนัก อย่างไรก็ตาม เมื่อมองไปในอนาคต อุตสาหกรรมเหล่านี้ของไทยมีแนวโน้มที่จะเผชิญความท้าทายมากขึ้น ท่ามกลางการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยไทยมีแนวโน้มที่จะไม่ได้เป็นศูนย์กลางการผลิตหลักที่เดียวในภูมิภาคอีกต่อไป ทั้งนี้ การที่ไทยมีความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานกับญี่ปุ่นอย่างมากในอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะเผชิญการแข่งขันที่สูงขึ้นและอาจมีส่วนแบ่งตลาดที่ลดลง ส่งผลให้ไทยต้องอย่างน้อยนอใจว่าอุตสาหกรรมที่ไทยยังคงรักษาความสามารถทางการแข่งขันไว้ได้ในปัจจุบันจะขยายตัวในอัตราที่รวดเร็วดังในช่วงที่ผ่านมา โดยประเทศเกิดใหม่ต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะเข้ามาแย่งส่วนแบ่งตลาดของไทยเพิ่มขึ้นในอนาคต

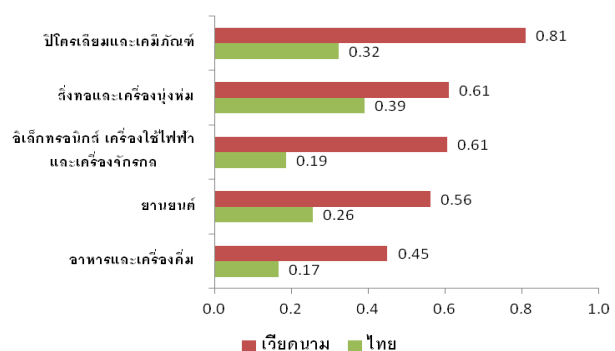
ทั้งนี้ เนื่องจากระดับการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันของไทยและเวียดนาม โดยอุตสาหกรรมของเวียดนามถือว่าอยู่ในระยะแรกเริ่ม ขณะที่อุตสาหกรรมของไทยพัฒนามาเป็นระยะเวลาอันยาวนานจนค่อนข้างอิ่มตัวแล้ว ดังนั้น อุตสาหกรรมในเวียดนามจึงเติบโตในอัตราที่รวดเร็วกว่า โดยการขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคการผลิตและภาคการส่งออกของเวียดนามถูกขับเคลื่อนด้วยต้นทุนค่าแรงที่ต่ำเป็นหลัก ซึ่งไทยคงไม่สามารถกลับไปแข่งขันด้วยปัจจัยค่าแรงได้ อย่างไรก็ตาม ไทยมีข้อได้เปรียบเหนือเวียดนามในด้านความพร้อมทางเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ อีกทั้งมีความสามารถในการผลิตสินค้าที่ซับซ้อนได้ดีกว่าเวียดนาม ในขณะที่ห่วงโซ่การผลิตของเวียดนามยังไม่สามารถยกระดับมูลค่าเพิ่มได้เท่าที่ควรและไม่แข็งแกร่งเท่าใดนัก โดยภาคการผลิตของเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากเป็นเพียงการใช้แรงงานประกอบสินค้าเท่านั้น ซึ่งจากการศึกษาความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานโลก พบว่าเวียดนามมีความเชื่อมโยงไปข้างหลัง หรือสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าชั้นกลางต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าสำเร็จรูปสูงมาก แสดงให้เห็นว่าเวียดนามยังคงพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศค่อนข้างมาก ในขณะที่มูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นภายในประเทศนั้นไม่สูงนัก

อัตราการเติบโตของการส่งออกสินค้าแต่ละประเภท
(2013-2018 CAGR)

ที่มา: Trademap และศูนย์วิจัยกสิกรไทย

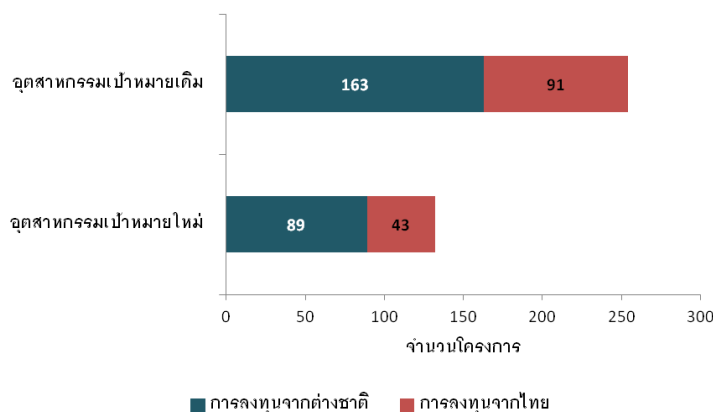
สัดส่วนมูลค่าวัตถุดิบและสินค้าชั้นกลางจากต่างประเทศ
ต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าสำเร็จรูป

ที่มา: UNCTAD-Eora Global Value Chain Database และศูนย์วิจัยกสิกรไทย

ดังนั้น กลยุทธ์ที่ไทยควรดำเนินต่อไปในอนาคตคือไทยควรมุ่งเน้นยกระดับตนเองและเพิ่มศักยภาพการผลิตในอุตสาหกรรมใหม่ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เพื่อให้ไทยยังสามารถแข่งขันในเวทีโลกและชิงห่างเวียดนามได้ ซึ่งทางรัฐบาลไทยได้เดินมาถูกทางในการพัฒนาโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายต่างๆ ที่รวมถึงอุตสาหกรรมใหม่ อาทิ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ และอุตสาหกรรมดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันไทยสามารถดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ได้ไม่มากเท่าใดนัก โดยการลงทุนส่วนมากยังคงอยู่ในอุตสาหกรรมเดิมๆ เช่น อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมยานยนต์ เนื่องจากไทยยังขาดความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีและแรงงานทักษะสูง โดยหากพิจารณาปัจจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ไทยมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาเพียงร้อยละ 0.8 ในปัจจุบัน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศพัฒนาแล้วที่ร้อยละ 2.5 อีกทั้งไทยยังคงเผชิญปัญหาขาดแคลนแรงงานทักษะสูงในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) กว่า 50,000 ตำแหน่งในปัจจุบัน ในขณะที่เวียดนามได้พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของตนมากขึ้น ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรมนุษย์ โดยประสิทธิภาพในการผลิตของแรงงานในเวียดนามเติบโตถึงร้อยละ 8.3 โดยเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เมื่อเทียบกับร้อยละ 4.5 โดยเฉลี่ยของแรงงานไทย ดังนั้น เพื่อให้ไทยสามารถรักษาความสามารถทางการแข่งขันและไม่ถูกแซงหน้าโดยประเทศคู่แข่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่แข่งในระดับภูมิภาค เช่น เวียดนาม ไทยจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของตนในอุตสาหกรรมใหม่ๆ รวมถึงยกระดับปัจจัยการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่ๆ เหล่านี้ นอกจากนี้ เทคโนโลยีในการผลิตใหม่ๆ เช่น การใช้เครื่องจักรอัตโนมัติ (Automation) รวมถึงดิสรักชั่นของผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ประกอบกับนโยบายกีดกันทางการค้าที่เพิ่มมากขึ้น ยิ่งส่งผลให้ประเทศพัฒนาแล้วหรือประเทศผู้เป็นเจ้าของเทคโนโลยีต่างๆ มีแนวโน้มที่จะย้ายฐานการผลิตกลับมายังประเทศตนเองมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและภาคการส่งออกของไทย ดังนั้น หากไทยไม่เตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เศรษฐกิจของไทยก็จะยิ่งชะลอตัวต่อไป

**ยอดค่าขอรับการส่งเสริมการลงทุนจำแนกตามอุตสาหกรรมเป้าหมาย
มกราคม-มิถุนายน 2562**

ที่มา: สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

กล่าวโดยสรุป ไทยมีแนวโน้มที่จะสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันและถูกแย่งส่วนแบ่งตลาดในอุตสาหกรรมเดิมโดยประเทศเกิดใหม่ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากไทยไม่สามารถกลับไปแข่งขันทางด้านต้นทุนค่าแรงได้ ดังนั้น เพื่อรักษาอัตราการขยายตัวของภาคการผลิตและภาคการส่งออกไม่ให้ต่ำลง และเพื่อรักษาความสามารถทางการแข่งขันในระยะยาว ไทยจึงควรมุ่งเน้นการสนับสนุนอุตสาหกรรมใหม่ๆ โดยควรเร่งพัฒนาศักยภาพในการผลิต ยกกระดับห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศให้สูงขึ้น และมุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม แรงงานทักษะสูง รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ที่มีแนวโน้มที่จะเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต ท่ามกลางแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างอุปทานโลก รวมถึงเทคโนโลยีและดิจิทัลขั้นต่างๆ อีกทั้งควรเร่งเดินหน้าโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อดึงดูดเงินลงทุนจากต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายต่างๆ ทั้งนี้ แพ็กเกจพิเศษของสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เพื่อดักเงินลงทุนย้ายฐานการผลิตจากสงครามการค้าที่มุ่งเน้นแข่งกับเวียดนามนั้นอาจเป็นมาตรการช่วยกระตุ้นการลงทุนได้เพียงในระยะสั้นเท่านั้น เนื่องจากไทยคงไม่สามารถแข่งขันกับเวียดนามได้ในระยะยาว ซึ่งทางรัฐบาลควรตระหนักถึงความสามารถทางการแข่งขันของไทย และออกนโยบายให้สอดคล้องกับเป้าหมายในระยะยาว

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบต่อผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

บริการทุกระดับประทับใจ